

Pogled zdravnika družinske medicine na Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju nasilja v družini

Asist. dr. Nena Kopčavar Guček, dr. med., spec. druž. med.,
ZD Ljubljana

Zdravniki družinske medicine smo nedvomno pomembni člani multidisciplinarnih obravnave nasilja v družini, ki edina lahko odgovori na vse potrebe žrtve, povzročitelja nasilja, družine, skupnosti in družbe nasploh.

Kvalitativne raziskave, izvedene med zdravniki družinske medicine s strani Katedre za družinsko medicino v letih od 2011 do 2014, so pokazale, da se le-ti zavedajo resnosti problema nasilja v družini in da za prepoznavanje in obravnavo tega pogostega javnozdravstvenega problema pogrešajo nujne oz. potrebne pogoje. Kot ovire so z organizacijskega stališča navedli pomanjkanje časa pri svojih vsakodnevnih obremenitvah ter nejasne organizacijske in materialne pogoje obravnave. Njihova osebna stališča do nasilja v družini so se strnila v štiri teme:

– nepoznavanje jasne opredelitve,

- pomanjkanje primernega orodja/instrumenta,
- premajhna seznanjenost s kompetencami in nadaljnjim ukrepanjem,
- bojazen glede vpliva presejanja na odnos z bolnikom.

Zdravniki so izrazili željo in pripravljenost za nadaljnje izobraževanje na tem področju. S projektom POND (Prepoznavanje in Obravnava Nasilja v Družini) smo zdravstvenim delavcem v okviru obsežne multidisciplinarnih izobraževalnih platforme (sestavljene iz spletne strani z izobraževalnimi in informativnimi gradivi ter različnimi priročniki in orodji za prepoznavo in obravnavo nasilja v družini) ponudili tudi 16-urna dnevna izobraževanja z metodo interaktivnih predavanj in praktičnih delavnic. Udeleženci se na njih seznanijo z nasiljem v družini kot z zdravstvenim in družbenim problemom, z

zakonodajo na tem področju, pridobijo večšine interdisciplinarnih obravnave, praktičnih znanj besednega in nebesednega komuniciranja z bolnikom, reševanja posameznih primerov na podlagi vinjet oz. resničnih primerov, imajo možnost postavljanja vprašanj strokovnjakom z različnih področij, prejmejo priročnik in namizno orodje – smernice za obravnavo in prepoznavanje žrtev nasilja itd. Pritegniti zdravnike v to sicer brezplačno, s strani Norveškega finančnega mehanizma podprto izobraževanje se je izkazalo za velik izziv, saj prav dvodnevna odsotnost, četudi sta to pogosto petek in sobota, za delodajalce v pomanjkanju strokovnega kadra predstavlja precejšnjo oviro.

V Predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju nasilja v družini smo veseli predvsem jasnejše opredelitve nasilja v družini v 3. členu. Jasnejše obveznosti prijave poleg otrok še na osebe, ki niso sposobne skrbeti zase, saj nam – po rezultatih lastnih objavljenih

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

ZAKLJUČNA konferenca projekta POND SI_Zdrav
Prepoznavanje in obravnava žrtev nasilja
v družini v okviru zdravstvene dejavnosti
Domus Medica; 2. Junij 2016

Več informacij in prijave na: www.prepoznajnasilje.si

raziskav – prav nemočni, zapuščeni in zanemarjeni, od tuje pomoči odvisni pri delu predstavljajo največji izziv. Poudarek na stalnem strokovnem izobraževanju in usposabljanju v 7. členu je tokrat podprt s 13. členom, po katerem naj bi bila sredstva za te namene zagotovljena iz proračuna Republike Slovenije in bi se možnosti za izobraževanje tako zvečale.

Na izobraževanjih smo oblikovali več pobud za spremembe. Dve ostajata v noveli nenaslovljeni, morda sta težje izvedljivi.

1. Zdravniki so izrazili željo, da bi se njihovo sodelovanje v interdisciplinarnem timu za obravnavo nasilja v družini na centrih za socialno delo glede odsotnosti (zdravnikov) z delovnega mesta obravnavalo enako kot npr. pričanje na sodišču v vlogi izvedene priče.
2. Zaskrbljenost glede lastne varnosti, kot posledica fizičnega nasilja nad zdravstvenimi delavci v zadnjem času v Sloveniji, je narekovala pobudo, da povzročitelj nasilja (za razliko od sodnika,

tožilstva in obrambe, za katere je to logična nujnost) ne bi imel vpogleda v identiteto prijavitelja nasilja v družini v posamezni zadevi.

3. Skladno z zakonom, ki predvideva tudi obravnavo povzročiteljev nasilja, ugotavljamo, da so razpoložljive zmogljivosti za to zakonsko obveznost v Republiki Sloveniji odločno premajhne. Tragični izhodi izbruhov nasilja v družini v naših okoljih narekujejo večje aktivnosti tudi na tem področju.